

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 591/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS s. r. o., Pred poľom 1652, Trenčín, proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I č. k. 25C/90/2014-328 z 18. mája 2022 a proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava IV č. k. B1-25C/90/2014-357 z 10. júna 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 15. augusta 2025 domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutiami okresného súdu a mestského súdu namietanými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutia, vec vrátiť mestskému súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručенou okresnému súdu 21. mája 2014 domáhal náhrady škody od žalovaného Sberbank, a. s. (neskôr proti jej právnej nástupkyňi Prima banka Slovensko a. s.), v sume 4 180 000 eur. Žalobe mala predchádzať ústna dohoda so žalovaným ako záložným veriteľom, ktorá mala sťažovateľovi zabezpečiť odplatné nadobudnutie nehnuteľnosti (polyfunkčný objekt Hotela Magnus v Trenčíne) vo vlastníctve dlžníka žalovaného MAGNUS CENTER s. r. o., na ktorej viazlo záložné právo v prospech žalovaného. Na majetok dlžníka bol vyhlásený konkurz. Žalovaný v postavení záložného veriteľa mal podľa sťažovateľa právo ukladať záväzné pokyny správcovi týkajúce sa speňazenia zálohu, avšak žalovaný ústne uzavretú dohodu nedodrжал. Sťažovateľ sa svojho práva

na náhradu škody vo forme ušlého zisku domáhal, dovolávajúc sa nesplnenia dohody zo strany žalovaného. Ak by žalovaný uložil správcovi záväzný pokyn podľa dohody, mohol správca predat' nehnuteľnosť sťažovateľovi.

3. Prvým rozhodnutím v tomto spore bolo uznesenie okresného súdu č. k. 25C/90/2014-74 zo 17. februára 2016, ktorým okresný súd konanie zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku sťažovateľom a zároveň vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Výrok o zastavení konania nadobudol právoplatnosť 24. marca 2016.

4. Proti druhému výroku uznesenia okresného súdu podal odvolanie žalovaný.

5. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací svojím uznesením č. k. 4Co/354/2016-94 z 30. septembra 2016 napadnuté uznesenie okresného súdu v časti napadnutej odvolaním zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie o trovách.

6. V novom rozhodnutí okresný súd uznesením č. k. 25C/90/2014-141 z 10. decembra 2018 priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s odôvodnením, že žalobca nezaplatením súdneho poplatku procesne zavinil zastavenie konania.

7. Sťažovateľ proti uvedenému novému rozhodnutiu okresného súdu podal odvolanie.

8. Krajský súd uznesením č. k. 10Co/5/2020-220 z 28. februára 2020 rozhodnutie okresného súdu potvrdil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie okrem iného tým, že predmetom odvolacieho konania je už len preskúmanie vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania, pričom odvolací súd nemôže rámec tohto odvolacieho prieskumu prekročiť. Zároveň konštatoval, že rozhodnutie o zastavení konania je právoplatné a odvolací súd je ním viazaný a musí z neho vychádzať.

9. Následne okresný súd uznesením č. k. 25C/90/2014-328 z 18. mája 2022 vydaným vyššou súdnou úradníčkou rozhodol o výške trov konania tak, že sťažovateľovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému trovy konania za zaplatený súdny poplatok vo výške 5 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 31 672,82 eur.

10. Proti uzneseniu okresného súdu vydanému vyššou súdnou úradníčkou podal sťažovateľ sťažnosť v ktorej namietal, že trovy vznikli v dôsledku nezákonného postupu okresného súdu, ktorý včas nerozhodol o návrhu na zmenu žalobcu, hoci vo veci uskutočňoval iné procesné úkony, a napriek nezaplatenému súdnemu poplatku vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe, pričom následne v dôsledku nezaplatenia súdneho poplatku zastavil konanie a zaviazal sťažovateľa na náhradu trov konania.

11. Mestský súd uznesením č. k. B1-25C/90/2014-357 z 10. júna 2025 sťažnosť sťažovateľa zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

12. Podstatou argumentácie sťažovateľa je skutočnosť, že podľa jeho názoru sú napadnuté rozhodnutia arbitrárne a nepreskúmateľné.

13. Sťažovateľ v žalobnom petite navrhoval, aby výška náhrady škody bola ustálená až na základe výsledkov vykonaného dokazovania. Okresný súd však sťažovateľa po podaní žaloby vyzval,

aby určito uviedol výšku peňažného plnenia, na ktoré žiada žalovaného zaviazat'. Sťažovateľovi sa javí značne nespravodlivé, aby bol sťažovateľ zaviazaný k náhrade trov konania vo výške odvíjajúcej sa od peňažnej sumy, ktorú v čase plnenia požiadavky súdu určil len odhadom.

14. Sťažovateľ postúpil svoju pohľadávku na spoločnosť REALITY-X24 CZ s.r.o. Okresný súd aj napriek návrhu sťažovateľa zostal pasívny a nerozhodol o pripustení zmeny na strane žalobcu.

15. Sťažovateľovi sa javí nespravodlivé, aby bol zaviazaný k náhrade trov právneho zastúpenia v sume desiatok tisíc v prípade, keď sa ani neotvorilo prvé pojednávanie a podania predložené do konania neboli nijako zvlášť rozsiahle. Žalovaný sa nechal zastúpiť v konaní právnym zástupcom napriek tomu, že má vlastné právne oddelenie, čo sťažovateľ považuje za neúčelne vynaložené trovy.

16. Sťažovateľ zastáva názor, že v jeho prípade boli splnené podmienky na uplatnenie moderačného oprávnenia súdom podľa § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), a to v podobne krátenia trov konania, resp. nepriznania ich časti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

17. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie základného práva vlastníť majetok a práva pokojne užívať svoj majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu) uznesením okresného súdu vydaným vyššou súdnou úradníčkou, ktorým bola určená výška trov konania, a uznesením mestského súdu, ktorým bola sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vydanému vyššou súdnou úradníčkou zamietnutá.

18. Z podstaty sťažnostnej argumentácie vyplýva subjektívna nespokojnosť sťažovateľa s určením výšky trov konania, na ktorých náhradu bol sťažovateľ zaviazaný v prospech žalovaného.

III.1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa napadnutým rozhodnutím okresného súdu, ktoré bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou:

19. Proti napadnutému rozhodnutiu okresného súdu, ktoré bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou, bola prípustná sťažnosť, ktorú sťažovateľ aj využil. Z uvedeného vyplýva, že námietky sťažovateľa uvedené v sťažnosti proti rozhodnutiu vydanému vyššou súdnou úradníčkou preskúmal mestský súd napadnutým rozhodnutím, ktorým bola sťažnosť sťažovateľa zamietnutá.

20. V prípadoch, ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže (mohol) domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

21. Z uvedeného dôvodu sa uplatnil princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti v súlade s § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa napadnutým rozhodnutím mestského súdu:

22. Mestský súd v napadnutom rozhodnutí uviedol, že súd sa námietkami smerujúcimi k priebehu konania (postupu súdu) nezaoberal, keďže nie sú pre posúdenie zákonnosti napadnutého uznesenia relevantné – nesúvisia s tým, o čom vyššia súdna úradníčka napadnutým rozhodnutím rozhodovala. Vyšší súdny úradník pri rozhodovaní o výške trov konania nemá zákonné oprávnenie sa od rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania akýmkoľvek spôsobom odchýliť a už vôbec nie prehodnocovať právoplatné rozhodnutie o nároku s ohľadom na § 257 CSP (bod 6 odôvodnenia).

23. V rámci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia mestský súd ďalej poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ neuviedol také skutočnosti, na podklade ktorých by zastúpenie žalovaného advokátom mal súd považovať za neúčelné. Samotná skutočnosť, že žalovaný má právne oddelenie, nezbavuje žalovaného práva na zastúpenie advokátom. Ak bola žalovanému v konaní doručená žaloba s výzvou súdu na vyjadrenie sa k tejto žalobe, je odôvodneným výdavkom žalovaného, že si na zastupovanie v tomto konaní zvolil advokáta, a to aj s ohľadom na výšku sťažovateľom požadovaného nároku. Pokiaľ ide o úkon právnej služby advokáta žalovaného – vyjadrenie k žalobe, ktorého neúčelnosť sťažovateľ tiež namietal, súd považuje tento úkon za vykonaný účelne a odôvodnene, keďže žalovaný bol na vyjadrenie k žalobe vyzvaný súdom pod následkom možného vydania rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Účelnosť a odôvodnenosť takéhoto aktívneho prístupu žalovaného k bráneniu svojho práva neznižuje ani tá skutočnosť, že súd žalovaného vyzval na vyjadrenie k žalobe pred tým, ako bol uhradený súdny poplatok za žalobu, keďže otázka splnenia poplatkovej povinnosti žalobcu nie je vecou, ktorú je žalovaný povinný skúmať alebo ktorou by sa mal vôbec zaoberať (bod 7 odôvodnenia).

24. Mestský súd uzavrel, že sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu vydanému vyššou súdnou úradníčkou je potrebné zamietnuť (bod 9 odôvodnenia).

25. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania tejto ústavnej sťažnosti preskúmal obsah napadnutého uznesenia mestského súdu a nezistil žiadnu pochybnosť o jeho ústavnej konformite.

26. Záver mestského súdu, podľa ktorého tvrdenia sťažovateľa vo vzťahu k rozhodnutiu o nároku na náhradu trov konania pokladal na účely rozhodovania o sťažnosti za irelevantné, je ústavne udržateľný, pretože o nároku na náhradu trov konania bolo už právoplatne rozhodnuté, pričom rozhodnutie okresného súdu prešlo odvolacím prieskumom a bolo odvolacím súdom potvrdené. Irelevantná bola aj argumentácia sťažovateľa vo vzťahu k procesnému postupu súdu v konaní, keďže tieto otázky mohli byť riešené výlučne v konaní vo veci samej. Konanie vo veci samej skončilo uznesením o zastavení konania, proti ktorému sťažovateľ nepodal odvolanie. Navyše celková výška trov konania, ktorá sa sťažovateľovi javí ako neprimeraná, vyplýva z príslušných právnych predpisov a vychádza z výšky sťažovateľom žalovanej sumy.

27. Podľa sťažovateľa bol okresný súd povinný pred zastavením konania rozhodnúť o ním navrhutej zmene účastníka konania na strane žalobcu a dať tak príležitosť, aby nový žalobca zaplatil súdny poplatok. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že túto skutočnosť mohol sťažovateľ namietat' v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu č. k. 25C/90/2014-74 zo 17. februára 2016 o zastavení konania. Sťažovateľ však odvolanie proti tomuto uzneseniu nepodal. Vzhľadom na to sa ústavný súd touto námietkou sťažovateľa nemohol zaoberať.

28. Ústavný súd na záver konštatuje, že uznesením č. k. III. ÚS 8/2021-14 z 27. januára 2021 už rozhodol o ústavnej sťažnosti sťažovateľa (odmietnutie ústavnej sťažnosti), ktorou napádal uznesenie krajského súdu č. k. 10Co/5/2020-220 z 28. februára 2020, ktorým bolo uznesenie okresného súdu č. k. 25C/90/2014-141 z 10. decembra 2018 o priznaní nároku žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 % potvrdené a žalovanému bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O námietkach, ktoré boli predmetom týchto rozhodnutí, preto ústavný súd na základe ústavnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu 15. augusta 2025 už nemohol rozhodovať. Vzhľadom na to ústavný súd v konaní o tejto ústavnej sťažnosti ani nemohol preskúmať námietku sťažovateľa týkajúcu sa nepriznania náhrady trov konania z dôvodu hodného osobitného zreteľa podľa § 257 CSP.

29. Ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľom uplatnené námietky sú nedôvodné a nesignalizujú takú priamu príčinnú súvislosť s možným porušením základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol vysloviť ich porušenie.

30. Vychádzajúc z uvedeného, pri predbežnom prerokovaní ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. októbra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu